

[Fuglsang.]

ikke mindre, om det lykkes at føre igenem, at man af skattetekniske grunde lader, som om denne stigning ikke har fundet sted. Men mon det er muligt at forestille sig, hvad en syv- til ottedobling af ejendomspriserne i løbet af en halv snes år vil komme til at betyde? Hvad det vil betyde, at en ejendom på 22 ha — gennemsnitsstørrelsen i dag — skal betales med og forrente mellem 1,7 og 2,7 mill. kr.? Hvis man ikke vil tage konsekvenserne af denne truende udvikling, må man i sandhed sige, sådan som man gjorde, da det feudale samfund var ved at gå i forrådnelse: efter os kommer syndfloden.

Kommunerne har som bekendt som en umiddelbar foranstaltning gentagne gange fremsat forslag om, at alle værdistigninger på jord og fast ejendom skal indefrysnes som en offentlig prioritet, der ikke kan belånes. Det vil i virkningsfuld grad modvirke, at nye milliarder kroner, som der hverken er arbejds- eller produktionsmæssig dækning for, kommer ud i omsætningen, bruges til øget import eller til ny spekulation på bekostning af lejere, skatteydere og arbejdende menneskers købekraft. Det vil være med til at standse en af inflationens vigtigste kilder. Der må på længere sigt meget radikale jordlovs-mæssige indgreb til. Den eneste varige løsning vil jo være at gøre jorden til samfundseje.

Dette krav fra vor side fremstilles ofte som et skræmmebillede over for bønderne: her kan I se, at kommunisterne vil tage jorden fra jer. Nej, vi vil ikke tage jorden fra dem, som vil leve og arbejde som bønder, tværtimod, men som hele udviklingen skridder frem, vil en samfundsovertagelse af jorden være den eneste mulighed for at sikre den unge generation adgang til den.

Hvad det med at fratage selvejerne deres jord angår, så foregår det jo netop i disse år i form af en masseekspropriation ikke fra socialisters side, men fra kapitalens side. Det viser selve tallene, tilbagegangen fra 205.000 ejendomme lige efter krigen til nu 130.000 og, som PP II og EF-planerne forudser, en halvering i de kommende år.

Med hensyn til landbrugets økonomi føres en stærk kampagne mod skatter og lønninger, som gøres til roden til alt ondt. Vi er positive over for forslag, som kan lette skatterne på det arbejdende landbrug og på den

animalske produktion, men vi vil samtidig sige, at for os virker kampagnen mod skatterne som krampagtige forsøg på at tale om noget andet. I virkeligheden udgjorde landbrugets ejendomsskatter i 1975-76 696 mill. kr., dvs. en tredobling sammenlignet med femåret 1960-64. Lønudgifterne ligger omkring 800 mill. kr., en meget ringe stigning, fordi de individuelle lønninger, som man plejer at operere med, opvejes af nedgangen i lønnet arbejdskraft overhovedet, og i øvrigt drives jo $\frac{3}{4}$ af vores ejendomme uden fast fremmed arbejdskraft.

Jeg er ikke blind for, at for mange af ejendommenes vedkommende skyldes det, at de ikke har råd til at have fremmed arbejdskraft, og at de som følge deraf selv har en lang og bunden arbejdstid. Men årsagen til alt dette må være noget helt andet end de 1.500 mill. kr., som i alt udbetales til skatter og lønninger.

Landbrugspolitikken må i den henseende være et spørgsmål om landbrugets finansiering. Vi kan aflæse, at landbrugets nominelle værdistigninger følges af en tilsvarende pantsætning, gældsstiftelse og rentebyrde. Det sker ved ejendomshandler, bl. a. ved generationsskifte, ved moderniseringer og ved investeringer, og det sker i spekulationsøjemed, men følgen er i alle tilfælde en stigende rentebyrde. I 1974 blev den beregnet til $2\frac{3}{4}$ mia kr., en firdobling sammenlignet med 1960erne. Hertil kommer afdrag på gæld i alt i terminsvidelser beregnet til 4,2 mia kr., tre gange lønudgifter og skatter tilsammen; det vil også sige, at de udgør $\frac{1}{3}$ af landbrugets bruttofaktoriindkomst. Også denne udvikling vil fortsætte, om ikke der gribes effektivt ind.

Ifølge førnævnte ministerielle beregninger vil gældsbyrden stige, så den kommer til at ligge et sted mellem 155 og 220 mia kr., penge, som landbruget ud af sin produktion og landbrugeren ud af sin arbejdsindtægt kommer til at forrente og afdrage.

Endelig er det for landbruget ikke nok at producere, det er også et spørgsmål om at komme af med varerne til rimelige priser. Det er det, som fællesmarkedet lovede, men som det ikke har løst. Den første forudsætning er en udvidelse af befolkningens købekraft, men i alle fællesmarkedslande er alle hellige reaktionære kræfter forenet om at begrænse købekraften. Dertil er vort land-